

BEWAAR HET PAND

Uitgave tot bevordering van de handhaving der oude Gereformeerde beginselen
verschijnt eens in de veertien dagen

KOMMISSIE VAN REDACTIE:

Ds. G. Blom, Meerkerk; Ds. H.C. van der Ent, Elburg;
Ds. L.W. van der Meij, Alphen a.d. Rijn; Ds. D. Slagboom, Katwijk aan Zee; Ds. M.C. Tanis, Sliedrecht-Centrum; Ds. M. Vlietstra, Zeist; Ds. P. van Zonneveld, Driebergen; Ds. A. van Heteren, Werkendam, A. Beukers, Alphen a.d. Rijn en Joh. van der Lee, Alphen a.d. Rijn.

REDAKTIE:

Ds. G. Blom, Prinses Marijkeweg 13,
4231 BP Meerkerk. Telef. 01837-1357

ADMINISTRATIE

A. Beukers, Toussaintplein 20, 2406 XL Alphen a/d Rijn, tel. 01720 - 74202, postrek. 70.43.50, t.n.v. de administrateur van „Bewaar het Pand” te Alphen a/d Rijn.
Abonnementsprijs f 10,- per jaar. Abonnementsprijs voor de Verenigde Staten en Canada 5 dollar per jaar. Advertenties f 0,25 per mm. Bij kontrakt korting.

MEDITATIE

De deur

„Ik ben de Deur; indien iemand door Mij ingaat, die zal behouden worden; en hij zal ingaan en uitgaan, en weide vinden”.

Johannes 10 : 9.

In de gelijkenis van de goede Herder is Christus het, Die zegt: „Ik ben de Deur!” De Deur, die toegang geeft tot de veilige, beschermde schaapskooi.

Een deur veronderstelt een muur. Wat is er achter de muur, waarin Christus de Deur is? Is God daar? En zo ja: Hoe is Hij? Wie is Hij? Is er achter die muur een eeuwigheid? Een allesbeslissend oordeel? Een hemel met gezaligden? Is er ook een hel met verlorenen? We gevoelen wel, dat van het „ja” of het „nee” op die vragen alles voor ons afhangt. We kunnen proberen die vragen te verdringen, maar dat geeft geen vrede. Het oude en het moderne heidendom mag dan zeggen: wij weten het niet! Wij kunnen onszelf proberen aan te praten: achter de muur houdt alles op, na het sterven is er niets meer! Maar het is dwaas en geeft geen echte rust in het hart, waarin God de eeuw(igheid) heeft gelegd.

Hoort dan naar wat de Waarheid Zelf spreekt: „Ik ben de Deur!”

Er is niet alleen een muur. Er is ook een Deur tussen tijd en eeuwigheid; tussen God en een zondig menskind; tussen deze wereld en de toekomstige een Deur, door God gegeven en geopend. En die Deur is Christus. De goede Herder, Die Zijn leven voor Zijn schapen heeft gegeven.

„Ik ben de Deur”, zegt Hij. En we hoorden het al: Hij, Christus is de Deur, die toegang verleent tot de veilige schaapskooi. En alleen degene, die door deze Deur ingaat, is dan ook behouden, gered, zalig. Door de Deur ingaan is dan ook hetzelfde als: in Christus geloven! Nietwaar? Gelooft in de Heere Jezus Christus, en gij zult zalig worden! Christus alleen de Deur, die toegang verleent tot God, tot het leven, het ware leven in Gods verzoende gemeenschap. Christus alleen de Deur, die toegang verleent tot de schaapskooi, de plaats, waar men veilig is voor alle gevaar.

„Indien iemand door Mij ingaat, die zal behouden worden”!

Op dat ingaan komt het dus aan. Op niets anders. Het is niet genoeg, om de Deur te zien, aan anderen te kunnen omschrijven hoe die Deur er uit ziet. Het is niet genoeg om die Deur te bewonderen en aan anderen aan te prijzen, al is die Deur wel bewonderens- en aamprijzenswaardig. Maar we zullen, om de veilige schaapskooi te bereiken, door de Deur moeten ingaan. En door die Deur ingaan (zagen we) is: geloven in Christus. En geloven in Christus betekent: onszelf uitleveren aan Christus.

En onszelf uitleveren aan Christus wil zeggen: ons door de Heilige Geest laten overreden om schuld-belijdend, het oordeel-aanvaardend, zonde-bewenend, ons *nochtans* onvoorwaardelijk te laten zinken op Christus en Zijn aangebrachte gerechtigheid. Ingaan door de Deur is in die zin dan ook hetzelfde als het *ingaan door de enge poort*, waarover Jezus op een andere plaats spreekt. Door de Deur ingaan houdt dan ook in het

afzien van alle eigen kennen en kunnen, het verloochenen van onszelf, van al het onze. Als we door de Deur ingaan, betekent dat, dat we ons vertrouwen van onszelf en van alle schepselen aftrekken, om het alleen nog op Christus te stellen.

We gevoelen wel dat dat alleen mogelijk is als vrucht van de wederbarende genade van de Heilige Geest. Anders zal ons hoogmoedig „ik” nooit breken en zullen we onszelf nooit prijsgeven en overgeven. Maar toch: drierwerf zalig als we ervoor ingewonnen worden, de wapenen van verzet laten vallen, onze vroom-klinkende maar goddeloze tegenwerpingen niet meer kunnen hanteren: Ik *boog me*, en *geloofde*: en mijn God *sprak mij vrij*! Nu ken ik de waarheid, zo diep als gewis, dat *Christus alleen* mijn gerechtigheid is!

Ingegaan door de Deur. En nu: in de veilige schaapskooi Gods vergevende liefde, Zijn verzoende gemeenschap smaken. Waar is mijn zondeschuld? Ze is uitgedelgd. Hoe krijg ik vrede? Hij, Christus is onze vrede. Mijn toekomst? In het huis Mijns Vaders zijn vele woningen. Ik ga heen om u plaats te bereiden!

Ingegaan door de Deur. Binnen de veilige muur van de schaapskooi. Hier wordt de rust geschonken!

Ik ben de Deur; indien iemand door Mij ingaat, die zal behouden worden, en hij zal ingaan en uitgaan en weide vinden.

Hij zal ingaan en uitgaan. Ja, dat doet een kind in het ouderlijk huis: inlopen en uitlopen. En nu: o, heel eerbiedig, stil-verwonderd, want het is zo hoog, zo heilig, zo rein, zo teer: wie door Christus als de Deur ingaat, mag „ingaan en uitgaan” bij God, zoals een kind in-en uitloopt in het ouderlijk huis. Binnentreden bij God, om Zijn bevelen in ontvangst te nemen. En dan uitgaan in het leven, in de wereld om die bevelen uit te voeren, met lust!

Die gunst (ingaan door de Deur in de veilige schaapskooi) heeft God Zijn volk bewezen, opdat het altijd Hem zou vrezen. Zijn wet betrachten, en voortaan volstandig op Zijn wegen gedaan.

Ingaan en uitgaan en weide vinden. Ja, ook weide vinden. Wie door Christus ingaat vindt in diezelfde Christus ook weide, malse weide, overvloed. Want Christus is gegeven tot wijsheid van God, tot rechtvaardigheid, tot heiligmaking, tot een volkomen verlossing.

Weide vinden. Hij doet mij nederliggen in grazige weiden, Hij voert mij zachtken aan zeer stille wateren, Hij verkwikt mijn ziel, Hij leidt mij in het spoor der gerechtigheid *om Zijns Naams wil*.

Ik ben de Deur, zegt Christus. Indien iemand door Mij ingaat, die zal behouden worden, en hij zal ingaan en uitgaan en weide vinden. Zullen wij die Deur niet versmaden? We kunnen het niet anders doen dan tot onze eeuwige schade.

Ds. M. Vlietstra.

Van de administratie

De stroom van betalingen van het abonnementsgeld begint op gang te komen, met daarbij gelukkig weer veel overbetalingen, zodat we hiervoor het mooie bedrag van f 5626,63 ontvingen. Onze hartelijke dank hiervoor, evenals voor de opgave van 4 nieuwe abonnees. Heeft u uw acceptgirokaart ingevuld en opgestuurd?

Adm. Bewaar het Pand: A. Beukers, Toussaintplein 20, 2406 XL Alphen a.d. Rijn, tel. 01720-74202, giro 704350.

Van de Redactie

Ds. A. van Heteren te Werkendam heeft zich bereid verklaard om zitting te nemen in het bestuur van de stichting Bewaar het Pand, tevens commissie van redactie van het gelijknamige blad. Hij heeft daarmee voldaan aan het verzoek van het bestuur/de commissie. We heten hem uit aller naam van harte welkom in ons midden en hopen dat zijn inbreng dienen mag om de handhaving van de oude gereformeerde beginselen te bevorderen. Ds. Van Heteren vervult hiermee de vacature die ontstaan was door het overlijden van ds. H. van Leeuwen, die van het begin af deel uitgemaakt had van het bestuur en de commissie.

B.

Ontmoetingsdag te Sliedrecht

D.V. zaterdag 1 april a.s. hopen we weer een ontmoetingsdag van vrienden en vriendinnen van Bewaar het Pand te houden in het kerkgebouw van de Chr. Geref. kerk te Sliedrecht-centrum.

Het programma luidt als volgt:

morgensamenkomst, aanvang om 10.30 uur:

opening: ds. G. Blom

spreker: ds. A. Baars

slotwoord: ds. A. van Heteren

Pauze

middagsamenkomst, aanvang om 2 uur:

opening: ds. M. van der Sluys

spreker: ds. P. van Zonneveld

onderwerp: de heilige vermaking van de Christen.

slotwoord: ds. M.C. Tanis.

Allen zijn hartelijk welkom.

B.

Christus en de kinderen

Dezer dagen kreeg ik in handen een preek van de onder ons welbekende bijbelverklaarder Matthew Henry over Marcus 10 vers 16: „en Hij ontving ze met Zijn armen en de handen op hen gelegd te hebbende, zegende Hij dezelve”.

Na de verklaring van de tekst, houdt Matthew Henry ons wegen voor, langs welke wij onze kinderen tot Christus mogen brengen. Ten eerste door hen aan Hem te wijden. Het is heiligschennis de kinderen van Hem te vervreemden en hen te wijden aan de dienst van de wereld en van het vlees. Ten tweede moeten we onze kinderen tot Christus brengen door voor hen te bidden. Slechts één keer behoren zij gedoopt te worden, maar dagelijks moet er voor hen gebeden worden. Ten derde moeten wij onze kinderen tot Christus brengen, hen onderwerpende, naar ons vermogen, aan de heerschappij van Zijn genade. We behoren hen te onderwijzen, in het gezin, zodra zij het kunnen begrijpen, maar ook meenemen naar de openbare eredienst, zodra zij daartoe in staat zijn. zo ver moeten wij gaan; verder kunnen wij niet gaan. Het resultaat moeten wij overlaten aan God, Die soeverein over Zijn genade beschikt. Echter er mag dan wel verwachting zijn, want de Heere zegt: „doe Uw mond open en Ik zal hem vervullen”.

„Begeert geen grote dingen in deze wereld voor hen-weinig zal voldoende zijn om de

levenslasten te dragen. Maakt ernst met God, dat Hij hen zegene in de hemelse dingen door Jezus Christus; hebben zij die, dan hebben wij genoeg".

Henry waarschuwt ervoor dat onze kinderen niet blijven steken in een louter natuurlijke godsdienst. Zij moeten bewust gemaakt worden van hun verloren en verderfelijke toestand, maar ook hoezeer zij daarin Christus nodig hebben. Aan het slot schrijft hij het volgende: "Gij moet voorzichtig zijn waar gij hun een plaats geeft in de wereld, opdat zij niet door een foutieve beslissing op dit punt teniet doen al wat gij vanaf hun geboorte voor hen gedaan hebt. Bij het plaatsen in een leerschool, bij het kiezen van een beroep, in de keuze van hun huwelijkspartner, gaat daarin te rade met Christus, houdt rekening met wat voor hen het belangrijkste is, hun geestelijk leven. En dan moogt gij u niet laten leiden door welke wereldse belangen ook. Als gij het goed fundament hebt gelegd, zorgt er dan voor, dat daarop ook goed wordt gebouwd. De Heere zij u genadigt!".

Ds. M.C. Tanis.

Laus Deo 59.

Door zelfonderzoek terneergeslagen.

"Nagenoeg de ganse hoofdinhoud van onze wijsheid, die verdient voor de ware en hechte wijsheid gehouden te worden, bestaat uit twee delen: de kennis van God en de kennis van onszelf". Met deze woorden opent Calvijn zijn Institutie. In het eerste boek heeft hij uitvoerig gehandeld over de kennis van God. Het tweede boek legt de nadruk op de zelfkennis, die noodzakelijk met de kennis van Christus als Verlosser verbonden is. We moeten erop toezien dat die zelfkennis niet verkeerd gebruikt wordt. Met natuurlijke zelfkennis, door Calvijn het "oordeel des vléses" genoemd komt men bedrogen uit.

De mens spoort dan zichzelf aan tot het doen van allerlei plichten. Hij verklaart de zonden de oorlog. Hij legt zich met alle ijver toe op datgene dat schoon en eerbaar is. En dat maakt hem hoogmoedig.

Beter is het zichzelf te onderzoeken naar de richtlijn van "Góds oordeel".

Dat gebeurt als het verstand wordt verlicht door de Geest en het Woord Gods. Dan vindt hij niets dat zijn ziel tot een goed vertrouwen zou kunnen opbeuren, "en hoe dieper hij in zijn zelfonderzoek gaat des te meer wordt hij terneergeslagen; totdat hij, van alle vertrouwen geheel en al beroofd, aan zichzelf niets overlaat, waarnaar hij zijn leven juist kan richten".

Smachten naar verloren waardigheid.

Daarbij mogen wij onze "eerste adeldom" niet vergeten. De adeldom n.l. die God onze vader Adam heeft geschonken. Die eerste adeldom moet ons opwekken tot het streven naar rechtvaardigheid en goedheid. Die aan zijn eerste oorsprong denkt of aan het doel van Gods schepping wordt "geprikkeld tot nadenken over de onsterfelijkheid en tot het zoeken van het Koninkrijk Gods".

Die kennis van onze eerste adeldom moge ons dan prikkelen tot en streven naar rechtvaardigheid, ze beneemt ons tegelijkertijd ook alle moed. Want wie bedenkt dat God zijn oorsprong was, moet ook erkennen dat hij van zijn oorsprong is afgevallen. En wie bedenkt wat het doel van zijn schepping is, het dienen van God in rechtvaardigheid, moet ook toegeven dat hij zich van dat doel geheel en al afgewend heeft, "om dan, vol afkeer van ons ellendig lot, te zuchten en zuchtend te smachten naar die verloren waardigheid". In de mens is niets meer overgebleven waarop hij kan vertrouwen en trots mag zijn.

Samenvattend: "Laat ons dus de zelfkennis, die de mens moet hebben, zó verdelen, dat hij in de eerste plaats nagaat tot welk doel hij geschapen is- opdat hij door dat nadenken opgewekt wordt tot overpeinzing van de dienst van God en van het toekomstig leven. In de tweede plaats overwege hij zijn vermogens of tenminste zijn gebrek aan vermogens, opdat hij, wanneer hij dat ingezien heeft en zó als tot niets geworden is, in de uiterste ontsteltenis ter neer ligge. De eerste

beschouwing richt zich hierop dat hij lere kennen wat zijn plicht is (de dienst en de verheerlijking Gods v.d.M.) de tweede, dat hij lere inzien, wat hij vermag tot het volbrengen van die plicht".

In het vervolg zal Calvijn op deze twee aspecten van de zelfkennis uitvoeriger ingaan.

Institutie II, I, 3.
L.W. v.d. Meij.

Kontaktbijeenkomst voor mensen met afasie

Woerden. — De projectgroep Afasie van de Vereniging Gehandicaptenzorg van de Geref. Gem. organiseert een kontaktbijeenkomst voor mensen met afasie (taalstoornis ontstaan door hersenletsel) en hun naasten op D.V. 4 maart 1989. De bijeenkomst begint om 10.30 uur en zal gehouden worden in het Landelijk Bureau Vereniging Gehandicaptenzorg, Houttuinlaan 7, Woerden.

Ds. J.S. van der Net, predikant van de Gereformeerde Gemeente in Dordrecht, hoopt deze dag een inleiding te houden over "Pastorale begeleiding van mensen met afasie en hun familie".

Na deze inleiding is er gelegenheid tot het stellen van vragen en het uitwisselen van gedachten.

Rond het middaguur hopen we met elkaar de broodmaaltijd te gebruiken.

Degenen die deze bijeenkomst bij willen wonen worden verzocht zich aan te melden bij:

Dhr. G. van der Veer, Stenenbaak 10,
3253 VR Ouddorp, tel. 01878 - 2700.

Reformatorisch speciaal onderwijs te Gouda

Het bestuur van de Stichting voor Christelijk (Voortgezet) Speciaal Onderwijs op Reformatorische Grondslag te Gouda maakt bekend dat er vanaf heden leerlingen aangemeld kunnen worden voor de nieuwe school die in Gouda per augustus aanstaande geopend zal worden. Dit alles zo de Heere wil en wij leven.

Het bestuur verzoekt ouders/verzorgers hun kinderen die in aanmerking komen voor M.L.K.- en V.S.O. M.L.K.-onderwijs zo spoedig mogelijk aan te melden.

Het is van zeer groot belang dat we uw opgave snel ontvangen, dit in verband met nog te benoemen personeel.

De voorlopige aanmeldingen kunnen geschieden bij de toekomstig directeur de heer H. Terlouw, Olthorst 28, 6714 KT Ede, telefoon 08380-30960 of bij de tweede voorzitter, de heer W. van de Geer, Joubertstraat 53, 2806 GA Gouda, telefoon 01820-15648.

Aanmeldingsformulieren zijn hier te verkrijgen en inlichtingen kunt u eveneens bij hen inwinnen.

Het voedingsgebied dat in overleg met de scholen voor Speciaal Onderwijs in Barendrecht en Ede is vastgesteld, kan ruwweg aangegeven worden als het midden en westen van de provincie Zuid-Holland, het oosten van de provincie Utrecht en het zuiden van de provincie Noord-Holland. Bij eventuele twijfel verzoeken we u met ons contact op te nemen. We willen er nogmaals nadrukkelijk op wijzen, dat geen der besturen door middel van de overeengekomen grenzen u dwingend een keuze wil opleggen; wonend aan weerszijden van de grenzen tussen Barendrecht, Gouda en Ede kunt u in een open gesprek met de directeur(en) zelf beslissen voor de beste en meest voor de hand liggende oplossing.

Voor die kinderen, die in aanmerking komen voor Z.M.L.K.-onderwijs geldt het volgende. Een Z.M.L.K.-afdeling is aangevraagd, maar deze aanvraag is nog niet gehonoreerd. Het bestuur wil graag inzicht hebben in het aantal leerlingen dat bij eventuele toewijzing de school in Gouda zal bezoeken.

Vandaar ons dringend verzoek indien u een kind hebt datvoor dit schooltype in aanmerking komt, contact op te nemen met één van bovenstaande personen.

Medio maart hoopt het bestuur een voorlichtingsbijeenkomst te houden. Degenen

die hun kinderen hebben aangemeld, krijgen dan ter zijner tijd een uitnodiging.

Het bestuur.

Lezers helpen lezers

De directeur van het Reformatorisch Dagblad B.V. schrijft het volgende:

Enkele jaren geleden werd er naar aanleiding van ons 12½-jarig jubileum een actie gehouden om een fonds op te richten, genaamd "Lezers helpen lezers". Het doel was en is om daarmee mensen tegemoet te komen, waarvoor een volledig abonnementsgeld voor onze krant gezien hun financiële draagkracht te zwaar is. Het is mogelijk om een bijdrage uit het fonds te krijgen tot maximaal 50% van de kosten. Genoemde mensen dienen dan wel duidelijk minvermogen te zijn, waarbij dagelijkse nieuwsvoorziening grotendeels ontbreekt. Een commissie van zes personen beoordeelt anoniem de aanvraag voor een korting op het abonnementsgeld. Tot dusver wordt op bescheiden schaal van deze mogelijkheid gebruik gemaakt.

Om nog wat meer bekendheid aan deze materie te geven (deze mensen lezen veelal geen krant) dacht het ons juist wanneer u in uw blad attendeert op deze mogelijkheid. Er is nog wel wat ruimte in het fonds om meer mensen te helpen. De betrokkene dient zijn of haar aanvraag te richten aan het fonds "Lezers helpen lezers", Laan van Westen 12, 7336 AZ Apeldoorn.

Mogelijk zijn er onder onze lezers mensen, die graag een abonnement op het R.D. zouden willen nemen, maar niet in staat zijn de volle abonnementsprijs te betalen. Laten zij met vrijmoedigheid van deze gelegenheid gebruik maken en zich richten aan bovengenoemd fonds. We kunnen dit dagblad van harte aanbevelen.

B.

Voor de jeugd

Nehemia 71

"Voorts geschiedde het, als de muur gebouwd was, dat ik de deuren oprichtte, en de portiers en de zangers en de levieten werden besteld.

En ik gaf bevel aan mijn broer Hanani, en aan Hananja, de overste van de burg te Jeruzalem, want hij was als een man van getrouwheid en Godvrezend boven velen; en ik zeide tot hen: Laat de poorten van Jeruzalem niet geopend worden, totdat de zon heet wordt, en terwijl zij daarbij staan, laat ze de deur sluiten, betast gij ze dan: en dat men wachten zette, inwoners van Jeruzalem, een iegelijk op zijn wacht en een iegelijk tegenover zijn huis".

Beste jongelui,

We hebben het verloop tot hiertoe gehoord. De muren van Jeruzalem waren gebouwd, ondanks alle tegenstand die er was, van buiten en van binnen. Dit werk was door Gods alvermogen. Door 's HEEREN hand alleen geschied.... Zo mogen we het wel zeggen. Ja, zo móeten we het zeggen. Want God heeft daar mensen voor gebruikt. Doch dat waren dan alleen maar gebruiksvorwerpen in Gods heilige handen. Zo heeft Nehemia het zelf gezien. Het was een zo krachtig werk van God, dat zelfs de vijanden het moesten zien. Denk maar aan wat Nehemia daaromtrent heeft verhaald in Neh. 6 : 16b: "want zij merkten, dat dit werk van onze God gedaan was".

Wij kunnen daaruit leren dat God Zijn werk, Zijn kerk in stand houdt. Daar is in de loop der eeuwen al heel wat op af gekomen. De kerkgeschiedenis kan dit een ieder leren. De wereld moet het zelfs heden ten dage nog bekennen, dat de kerk een onuitroeibare zaak is. Denk maar aan de kerk achter het ijzeren gordijn. Daar hebben jullie natuurlijk allemaal wel eens van gehoord. Daar wordt men altijd nog vervolgd. De kerkgebouwen, voor zover die er nog zijn, worden gesloten of gesloopt. De christenen worden op alle mogelijke wijze achteruit gezet. Het werk wordt hen ontnomen, of de minste banen, daar moeten zij genoegen mee nemen. God dienen, overeenkomstig Zijn Woord, doet hen haaks op de wereld staan. Niet wei-

nigen zijn in strafkampen ondergebracht, omdat zij niet zwijgen kunnen van die enige Naam. Die onder de hemel tot zaligheid gegeven is, en waardoor wij moeten zalig worden. In het z.g.n. vrije westen kunnen wij het ons nauwelijks voorstellen, wat er in het nabije oosten allemaal aan de hand is. Verdrukking en vervolging! Dat is daar het deel dergenen die de Heere vrezen. Hoe zouden wij het maken als het bij ons zo gelegen zou zijn? Een vraag, die een ieder zich wel serieus mag stellen. Want het "christen zijn" kost ons niets. Hoogstens des zondags "wat" in de zak.

Mogelijk dat er echter onder ons ook zijn, want het is vaak dichter bij dan men denkt, die het ook aan den lijve moeten ervaren, dat het niet op prijs gesteld wordt, dat men met de wereld niet mee kan, omdat men van de wereld niet is. Het is een bijbelse regel, dat men dan door de wereld gehaat wordt. Doch God houdt Zijn kerk in stand. En dan mag de hel "vrij woeden".... Zo heeft Luther het eens gezegd, en zo wordt het nog gezien.

Dit geldt niet allen de kerk, wat haar openbaring naar buiten betreft, maar ook het leven van de kerk naar binnen. Ik bedoel daarmee, dat elk kind van God, de verrader in de vesting tegenkomt. Dat is het boze vlees, dat vijandschap is tegen God. Dat wordt ook nooit bekeerd. Het onderwerpt zich der wet Gods niet. Mogelijk zijn dit vreemde zaken. Dan kan vrees het hart wel eens vervullen en de vraag doen opkomen: Zou ik wel bekeerd zijn? Zou de Heere wel een goed werk in mij begonnen zijn? Weet dan dat de strijd, die inwendig gevoerd moet worden, met je eigen ik, daar wel eens een bewijs van zou kunnen zijn. Want er is niet één kind van God, dat de strijd in het leven bespaard blijft, al heeft de een daar meer mee te stellen, dan de ander.. Weet dan dat waar blijft:

*De HEER' zal in dit moeilijk leven
Zijn gunst- en erfvolk nooit begeven....*

Voorts.... zo begint hoofdstuk 7. Dat wil zeggen: Het leven staat niet stil. Het heeft elke dag weer zijn vervolg. Zo heeft Nehemia het ook beleefd. Hij kon denken: De muren staan overeind. De stad is omringd. Ons kan nu eigenlijk niets meer gebeuren. Hij kon nu wel op zijn lauweren gaan rusten. Dat komt in de geschiedenis van de kerk voor. We kunnen denken dat organisatorisch alles in orde is. De zuivere leer ligt vast in de belijdenisgeschriften. Daar valt niet aan te tornen. Dat houden we vast. We kunnen op onze standvastigheid en ons opkomen voor de zuiverheid, nog prat gaan ook. doch als het daar bij blijft, dan krijgen we een "kerk in ruste". En daar maakt de vijand gebruik van. Die heeft liefst maar met "een kerk in ruste" te doen. Dat zijn dan de zeker wonenden op de berg van Samaria. Ik hoop dat jullie deze uitdrukking begrijpen. Ze is voluit bijbels. Ze is ook typerend. Zij geeft de gesteldheid van de kerk aan, als zij met "uiterlijkheden" tevreden is. Daar is de vijand echt niet zo benauwd van. Want uiterlijkheden zijn weinig meer dan waterverf. En jullie begrijpen wel, wat dat is. Want waterverf kan heel mooi zijn, zo lang het niet regent. Maar als er een bui komt, dan is het patroon gauw verdwenen.

Deze dingen begreep Nehemia heel goed. En daarom was hij niet tevreden met het feit dat de muren herbouwd waren. Vanuit de vrese Gods konden ze hem ook niet benauwd maken. Dat hebben we al meer gezien. Ze probeerden hem wel vreesachtig te maken, maar het lukte niet. Doch al vreesde hij dan niet, zelfs geen tienduizenden, dit deed hem zijn verantwoordelijkheid niet uit het oog verliezen. Daarom liet hij de poorten ophangen, die volgens Neh. 3 : 3 al gemaakt waren, doch nog niet op hun plaats gezet waren. Dat is nu allemaal heel zorgvuldig gebeurd. Want een stad zonder poorten, is nog een open stad. Daar kan de vijand heel gemakkelijk zijn intrek in nemen. Poorten alleen garanderen zonder meer ook nog geen veiligheid. Daar moet ook de wacht bij worden betrokken. Nehemia neemt ook in dat opzicht zijn maatregelen. Want de poortiers, zangers en levieten werden besteld. Poortiers zijn poortwachters. Die moesten de poorten bewaken. Dat er ook van zan-

gers en levieten gesproken wordt, houdt verband met de tempeldienst. Want de zangers traden daar op. En de levieten waren de helpers van de priesters. Dat wil m.i.z. heel eenvoudig zeggen, dat de dienst des Heeren ook gewoon door moest gaan. Niet iedereen kan hetzelfde doen. Ieder heeft in de stad Jeruzalem, waar ook de tempel stond, zijn eigen plaats. Zo was het in het oude testament. En zo is het met de kerk in het nieuwe testament ook gesteld. Je hebt kosters, die de kerkdeuren open en dichtdoen. Je hebt ook zangers, die de dienst des Heeren luister bij zetten. En levieten, die dienstwerk in Gods huis verrichten, op welke wijze ook, ontbreken ook vandaag niet. Wil je met je gedachten nog verder gaan, dan is dat ook geoorloofd. Want een koster z.m. redt natuurlijk de zaak niet. Het gaat allemaal, als het er op aan komt, over de geestelijke kant van de zaak.

En dan kennen jullie allemaal wel de uitdrukking van "wachters op Sions muren". Dat zijn degenen die wakker moeten zijn, die uit moeten kijken, dat er geen vijanden ongemerkt de stad binnen komen. Zij moeten de kerk bij de zuiverheid van de leer zoeken te bewaren, zingen tot eer van God en alles wat er in Zijn koninkrijk verricht wordt, moet in geloof geschieden. Want zonder geloof, wat men ook doet, is het onmogelijk om Gode te behagen.

Over al degenen die opgeroepen waren om dienstwerk te verrichten, werden opzichters aangesteld. Nehemia gaf bevel aan zijn broeder Hanani..... Dat was er één van de twee. Die Hanani, daar hebben wij vroeger ook al kennis mee gemaakt. Hij was de man die Nehemia kwam vertellen hoe droevig het gesteld was met de muren van de stad Jeruzalem, ja eigenlijk met heel de stad. Het was een man, die dus hart voor de zaak had. Als Nehemia zijn broer tot opzichter over het diensvolk aanstelt, is dat dus geen vriendjes politiek. Hij maakt er geen familiezaak van. Ik zeg niet dat dit nooit gebeurt. Doch deze gedachte mogen we hier geen plaats geven. Het ging er dus niet om, dat zijn broer nu een ere baantje kreeg, maar omdat hij een man was die liefde had tot God en Zijn zaak, en ook bekwaamheid om zijn taak uit te voeren. Dat laatste moeten we vooral niet vergeten. Want die op bijzondere posten worden gesteld, moeten ook bijzondere kwaliteiten hebben.

Dat kan ook van die andere gezegd worden, die luisterde naar de naam Hananja. De namen verschillen niet zoveel van elkaar. Ik geloof het ook zo wel te mogen zeggen in geestelijk opzicht. Omdat deze Hananja in het verhaal nog niet zo bekend is, wordt er bij vermeld dat hij een man geweest is van getrouwheid en Godvrezend boven velen. We kunnen daaruit aflezen dat deze man een zeer nauwgezet leven heeft gekend. Dat kan niet van iedereen gezegd worden. Ik wil voor ditmaal eindigen met de vraag, of het van ons gezegd kan worden? Het is toch wel een aan te bevelen zaak, dacht ik.

Met hartelijke groeten jullie aller vriend,
Ds. H.C. v.d. Ent.

Boekbespreking

Je mag het geloven door H. Westerink.
Uitgeverij De Vuurbaak - Barneveld.

De schrijver richt zich vooral tot jeugdigen van 14 tot 16 jaar en hij doet dat op een indringende wijze. Het eerste artikel gaat over *Twijfel?* Westerink begint als volgt: Je bent een jongere. Je loopt niet meer aan de hand van vader of moeder. Tot nu toe namen zij je mee op de weg van het geloof. Maar om nu zelf op die weg verder te gaan - daar kun je het best moeilijk mee krijgen. Zo moeilijk, dat je kunt gaan denken: de kerk, het geloof - wat zegt mij dat? Of: is wat ik geleerd heb wel het enige, het ware geloof? Misschien ga je daaraan zelfs twijfelen.

Dat spreekt aan en nodigt om verder te lezen en om ter harte te nemen wat de schrijver met overtuiging naar voren brengt om jeugdigen tot een hand en een voet te zijn. Het boekje ziet er goed verzorgd uit en ook dat nodigt om het aan te schaffen en zich eigen te maken.

Dit wil echter niet zeggen, dat we het met de

gedachtengang en de opvattingen van de schrijver eens zijn. De tendens van het boekje is, dat de jeugdigen er ook bij horen, dat zij schapen van de kudde van de Heere Jezus zijn, dat ze dat moeten geloven. Ter illustratie hiervan willen we iets overnemen, wat we lezen op blz. 56/7:

Is dat waar?

Hebben jij en ik het dan altijd verkeerd geleerd, dat de kerk in haar belijdenis *nazegt* wat het Woord van God ons eerst heeft *voorgezegd*?

En dat het Woord van God nu juist heeft *voorgezegd*, dat jij echt hoort bij de gemeente van Christus? Dat dus de Zoon van God jou - ja jôu! - er zelf bijgehaald heeft? Is dat allemaal niet waar?

Allemaal mensenbedenksel?

Luister.

In Genesis 17 lezen we van het verbond dat de HEERE sloot met Abraham: "Ik zal mijn verbond oprichten tussen Mij en u en uw nageslacht in hun geslachten om u en uw nageslacht tot een God te zijn."

Nageslacht - dat zijn de kinderen. Voor Abraham en voor zijn kinderen, zijn kleinkinderen, zijn achterkleinkinderen, zijn achter-achterkleinkinderen in hun geslachten, zou God een God zijn.

Wat betekent dat nu? Om dat met één woord te zeggen: dat betekent dat God weer onze *Vader* is.

D.w.z.: Hij hoort bij ons;

wij horen bij Hem;

jij hoort bij Hem.

Want tussen Hem en ons is alles weer goed; alles vergeven; alles weer vlak.

Hij heeft het zelf gezegd: om u te zijn tot een God én uw nageslacht.

En de kerk heeft dat *nagezegd*.

Tot zover de schrijver. We missen hier wat in het formulier voor de doop beklemtoond wordt, dat we niet in het rijk Gods kunnen komen tenzij we van nieuws geboren worden, en dat in het verbond twee delen begrepen zijn. Het vraagt een nieuwe gehoorzaamheid. Hier missen we de noodzaak van het werk van de Heilige Geest, van de wedergeboorte en het recht kennen van de drie stukken nodig tot zaligheid, waarvan de Heidelbergse Catechismus zo duidelijk spreekt. Het boekje handelt over: *Twijfel?*, *Leer ons bidden*, *Wanneer aan de HEERE*, *Je doop gebruiken*, *Geregeerd door de Heilige Geest?*, *Jongeren ook?*, *Je bijbel gebruiken*, *Weegschaal*, *Horen bij de kerk*. Als een levend lid,en eeuwig zal blijven....., *Verzoening van al onze zonden*, en: *Je mag het geloven*. Uit het bovenstaande zal duidelijk zijn dat we dit boekje vanwege de strekking niet voor onze jonge mensen kunnen aanbevelen. Het boekje telt 73 blz. en het kost f 13,90.

B.

De Bovenmolen door B. Gouman.

Uitgeverij J.J. Groen en Zoon, postbus 11031, 2301 EA Leiden.

Dit boek verscheen in de Groene Ankerreeks. Het telt 128 bladzijden en is verdeeld in 30 hoofdstukjes. Het eerste heeft tot titel: *Mijmeringen van de weerhaan*, en het laatste: *Bevrijding*.

Het verhaal gaat over de oorlogstijd, die alleen oudere mensen meegemaakt hebben. Door zo'n boek worden zij weer herinnerd aan de benauwde tijd van toen. Jongere mensen kunnen door zulke verhalen zich enigszins een voorstelling maken van de tijd waarin we toen leefden. De schrijver verhaalt allerlei gebeurtenissen en belevenissen. De koster-grafdelver sterft en wordt begraven. Er komt een ander in zijn plaats, die eerst bij een boer werkte. Hij is nauwelijks met zijn werk als verzorger van de begraafplaats begonnen of een zoontje rolt van het steile talud in een sloot, waarin het stikt en waaruit het dood wordt opgehaald. Het verhaal gaat ook over andere personen, betrouwbare en onbetrouwbare. Er gebeurt veel. Er zijn telkens gevaren en spanningen. Ten slotte komt de bevrijding.

Jonge mensen zullen zeker van zo'n boek genieten. Het heeft een goede strekking. Het kost gebonden f 18,50.

B.

De Christinnereis naar de eeuwigheid door John Bunyan.

B.V. Uitgeverij "De Banier" - Utrecht.

We hebben hier te maken met een nieuwe uitgave van een van de werken van Bunyan. De uitgever vermeldt, dat het werk naar een oude uitgave ongewijzigd herschreven in de huidige spelling door de heer J. Visser te Montfoort verschijnt. Enkele jaren geleden verscheen een soortgelijke uitgave van de bekende Christenreis naar de eeuwigheid van Bunyan.

Het formaat is klein, evenals het lettertype. Er is geen verdeling in hoofdstukken, zoals in andere uitgaven. Het boekje ziet er keurig verzorgd uit. Het kan gemakkelijk meegenomen worden voor onderweg. Het is goede lectuur. Het boekje leest vlot. En wat meer is: het is rijk aan inhoud. Een werk van Bunyan hoeven we niet aan te bevelen. Het boekje telt 176 blz. en kost gebonden f 9,75. Het is een mooi boekje om aan deze en gene ten geschenken te geven.

B.

Het leven en sterven van mej. C.C.W. 3.

8. Zo ver kwam ze toen, dat ze Gods werk aan en in haar niet durfde ontkennen en was enigszins verkwikt en bemoedigd, als zij dacht dat God op zo een had willen neerzien, doch was met schuddingen gepaard. Zij gaf zeer hartelijke uitdrukkingen van haar hoogachting voor de Heere Jezus. Zij verzocht, als ds. Immens zou bidden, dat hij zou voordragen, dat de Heere haar enigszins meer geliefde te verzekeren van haar genadestaat eer zij sterven zou.

9. Toen er gebeden was zei ze: "Ik kan niet zeggen hoe goed mij God geweest is, hoe levendig mij hart en gemoedsgestalte en hetgeen in mijn ziel omgaat, hebt uitgedrukt. Ik blijf u dankbaar wegens het goede in deze". Het scheen, hoewel zij het toen niet zei, dat zij meer verzekerd was, want ze zei naderhand, dat God onder het bidden haar hart verzekerd had van Zijn liefde. Toen verhaalde ze nog: "Ik kan niet genoeg uitdrukken hoe wonder verkwikkend mij altoos ons vrijdags gezelschap geweest is. Ik ging altoos blij daar naar toe en ben meest altijd gezegend daar vandaan gekomen. Ik zou alle godvruchtigen raden onderling samen te komen".

10. Toen ze een poosje stil lag zei ze tot een van haar zusters: "Ik kan niet zeggen hoe God onder het bidden van ds. Immens mijn hart verzekerd heeft, en in plaats van voor de dood te schrikken, zou ik daar nu wel naar verlangen en die met blijdschap tegemoet zien". Daar ze toen zeer vermoeid was heeft ze die dag zeer weinig gesproken, maar des avonds zei ze: "Indien de Heere mij weg zal halen, zo wens ik dat God mij wil verwaardigen om mij een tong en hart te geven om te verkondigen hoe goed de Heere is voor degenen die Hem zoeken, en dat ik mag verwaardigd worden om een ieder zijn bescheiden deel te geven".

11. Die gehele nacht en de volgende dag heeft ze zeer stil gelegen en zeer weinig gesproken, want ze was die dag zeer flauw en afgemat door het bloeden uit haar neus, wat men beschouwde als een wending in de ziekte en volgens het zeggen van de geneesmeester een goed teken scheen te wezen. Doch het is echter van geen goed gevolg geweest.

12. Toen donderdagavond de flauwte wat beter was, begon ze weer wat meer te spreken en God heeft toen haar begeerte vervuld en haar een sprekende mond gegeven om een ieder zijn bescheiden deel te geven en toen heeft God aan haar bewaarheid: *Ik heb geloofd en daarom spreek ik.* Toen liet zij zich bijzonder in veel ernst uit tegen haar enige en lieve broeder, met de allertederste uitdrukking van haar tedere liefde en hartelijke begeerte tot zijn eeuwig welzijn, wat niet anders dan met veel ontroering kon aangehoord worden. Die gehele nacht heeft zij al gedurig gesproken, en degenen die bij haar waren met ernstig spreken zo onderhouden, dat zij zich moesten verwonderen, toen zij nogmaals verhaalde hoe God eerst haar hart geraakt had, door wat middel, en

dat zij, die haar broeder waart, ook haar geestelijke vader zijt, die haar door het evangelie geteeld had en dat God nu haar verzekerde en voorkwam, ja overstroomde met Zijn liefde.

13. Dewijl zij voelde dat ze van hand tot hand terug ging en zij zeker sterven zou, zeide ze om ongeveer half zeven des morgens: *Ik wil ds. Immens nog wel eens spreken*, die op hetzelfde uur bij haar kwam. Zij zeide tot hem: *Mijn drift is groot om u te zien, mijn zwakheid neemt toe, ik ga sterven.* Maar haar zielsgestalte was vrolijk. Zij zei, dat de Heere haar sedert woensdag, en bijzonder in die nacht, met zijn vertroosting was voorgekomen en haar nu ten volle had verzekerd van haar genadestaat en aandeel aan de Heere Jezus en dat drukte zij op de volgende wijze uit:

"De Heere heeft mij nu klaar en levendig doen zien en overreed wat Hij door Zijn genade aan mij gewrocht heeft, en dat daden des geloofs zijn, zodat ik nu niet meer twijfelen kan over mijn gelovig uitgaan naar God en Christus, dat is mij nu zeker. Maar, ten andere, de Heere Jezus heeft mij ook nader in Zijn liefde omhelsd. O, ik heb de Heere Jezus in deze nacht in de Geest met zoveel aandoening als hangende aan het kruis beschouwd met uitgebreide armen, mij toeroepende: *Wend u naar Mij toe!* en ik ben met open armen in de geest mijns gemoeds, in geloof en in liefde naar Hem toegelopen en Hem omhelzende met al de krachten van mijn ziel heeft Hij mij wederom omvat in Zijn armen, zeggende: *Dochter, zijt goedsmoeds, uw zonden zijn u vergeven;* en Hij heeft mij doen smaken en proeven het overaangename en dierbare van Zijn liefde. O! aan mij! mij, zo te doen. Een tweede geval

(vervolgde zij) is mij in deze nacht of in de morgenstond voorgekomen: ik zal sterven, daar twijfel ik nauwelijks meer aan, maar het is alsof tot mij gezegd werd: de Drieënige God, de heilige engelen, en Gods volk zullen op u zien, en hierom heb ik u getroost, of gij wel gehard en kloekmoedig de dood zult onder de ogen zien, tot den einde toe getrouw zijn en blijven, en zo stervende kloekmoedig zijn".

14. Na meer redenwisseling bad ds. Immens met haar, als een verzekerde, die verwacht te sterven. Zij was in veel levendige aandoening en werkzaamheid en vol tedere beweging, doch alles was zeer stil en bedaard, zonder enige beweging van het lichaam. Daar ging in haar spreken niets dan haar mond en tong, in die bedaardheid dat het maar even kon gehoord en verstaan worden, zich niet verheffende, maar als een die in een stille kalmte ligt.

15. Toen er gebeden was zei ze: "Eer ik ga sterven, zo wil ik nog wel de vrienden van mijn gezelschap eens zien, en mijn afscheid van hen nemen en betuigen hoe gezegend mij dat gezelschap is geweest en hoe heugelijk de weg van het evangelie is. O, ik ben niet in staat om te zeggen wat levendige aandoening al de evangelische waarheden op mijn hart hebben, wat verschillen woorden van zaken en hoe aangenaam vind ik het nu tot de Heere Jezus te gaan. Ik heb altijd een gesloten mond gehad en nu ik ga sterven geeft God mij zoveel. Wel, laat ik nu toch spreken, tot ere van de genade, want wat weet ik waartoe God mij zo ontmoet, of tot overtuiging van goddelozen, of tot bemoeiding van kleinen als ik ben". Hierop heeft ze anders niet gedaan dan de ganse dag van haar ledikant een predikstoel te maken.

ZANGAVOND TE SLIEDRECHT-CENTRUM

t.b.v. de Stichting "Woord en Daad"

D.V. 18 FEBRUARI 1989

Medewerkenden:

"Jubilate" te Dordrecht-C,
o.l.v. L. van Ballegooyen,
org. Jaap de Wit.

"Zingt des Hoogsten lof" te Meerkerk e.o.,
o.l.v. A.G. Laseur,
org. Betty 't Lam.

"Sursun Corda" te Sliedrecht-C,
o.l.v. H.C. de Gelder,
org. Cor van Heteren.

Meditatie:

Ds. M.C. Tanis.

AANVANG HALF ACHT.

Voor een paar dagen of langer gezelligheid en sfeer, naar het dorpje Kesteren gelegen in de mooie Betuwe bekend om zijn landelijke omgeving ± 3 km van Rhenen.

PENSION

"DE PEEL"

waar het gewoon goed is.

Fam. Knuivers, Boven-eindsestraat 14.
4041 EJ Kesteren.
Tel. 08886 - 1687.

PLAATS UW FAMILIEBERICHTEN IN BEWAAR HET PAND

Westkapelle TE HUUR

vacantiehuis en luxe sta-caravans op zeer mooi en rustig plekje op boerderij dichtbij het strand, tel. 01187-1441.

TEXEL bungalows, sta-caravans, volledig pension: 02220-18391 voor folder of inlichtingen

vakantiecentrum
De Verrassing

BROCHURES over BIJBELVERTALING

De GBS heeft enkele brochures uitgegeven, waarin wordt aangegeven op welke manier kernwaarden uit de Schrift in nieuwe(re) vertalingen worden aangeast en van haar kracht worden beroofd.

Statenvertaling contra nieuwe vertaling, A. Bergsma, 48 pag. f 3,95

Groot nieuws, een ramp voor de kerk, A. Bergsma, 60 pag. f 4,75

De Heilige Schrift en haar gezag, drs. W. van den Hoorn, 64 pag. f 6,95

God geopenbaard in het vlees, rev. T. H. Brown, 28 pag. f 3,50

Bestellingen in enveloppe zonder postzegel sturen aan:

GEREFORMEERDE BIJBELSTICHTING
ANTWOORDNUMMER 18. 3300 WB DORDRECHT

KINDEREN ZIJN HET MEEST KWETSBAAR

- zijn ondervoed
- ontvangen geen onderwijs
- missen medische zorg

FINANCIËLE ADOPTIE GEEFT HEN

voedsel en kleding in de acute nood situatie van nu
onderwijs om op eigen benen te staan voor straks
bijbelse boodschap die tot zegen kan zijn voor altijd

ER IS EEN GROEIENDE

WACHTLIJST VAN KINDEREN

Vraag informatie of
GEEF U OP ALS SPONSOR
à f. 37,50 / f. 40,- p.mnd.

ER ZIJN NOG VELE WACHTENDEN VOOR HAAR

**WOORD
& DAAD**

STICHTING
REFORMATORISCHE
HULPAKTIE
WOORD EN DAAD

Postbus 560,
4200 AN Gorinchem
Telefoon 01830 - 24288
Postbank 30.20.900
ABN 50.98.11.566